INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

BUDYNEK GMINY

LIDZBARK WARMIŃSKI

UL. KRASICKIEGO 1

***Sporządził*:**
SPECJALISTA DS. BHP
INSPEKTOR OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ
(nr zaświadczenia SIOPA/14/2014/1/8)
inż. Piotr Hir

Październik 2016

Spis treści

1. WSTĘP 5
1.1. Pojęcie ochrony przeciwpożarowej 5
1.2. Przedmiot i zakres opracowania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego 6
1.3. Podstawy prawne sporządzenia instrukcji bezpieczeństwa pożarowego. 7
1.4. Podstawowe pojęcia i definicje 7
2. Charakterystyka obiektu 9
2.1. Charakterystyka obiektu 9
2.2. Parametry obiektu 9
2.3. Parametry pożarowe występujących substancji palnych 9
2.4. Przewidywana ilość osób, kategoria zagrożenia ludzi oraz podział na strefy pożarowe 10
2.5. Ocena zagrożenia wybuchem 10
2.6. Klasy odporności pożarowej budynku 10
2.7. Klasa odporności ogniowej elementów budynku 11
2.8. Warunki ewakuacyjne 11
2.9. Wymagania przeciwpożarowe dla elementów wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego 12
2.10. Instalacje użytkowe oraz urządzenia przeciwpożarowe 12
2.11. Przeglądy techniczne budynku i instalacji użytkowych 13
2.12. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru 13
2.13. Droga pożarowa 13
3. Zapobieganie możliwości powstawania pożaru 14
3.1. Przyczyny powstawania pożarów 14
3.2. Możliwości rozprzestrzeniania się pożaru 15
3.3. Zapobieganie możliwości powstania pożaru 16
4. Zabezpieczenie prac niebezpiecznych pożarowo 18
4.1. Wytyczne zabezpieczenia 18
4.2. Zasady organizacji prac niebezpiecznych pożarowo 20
4.3. Obowiązki osób wykonujących prace i sprawujących nadzór 21
5. Podręczny sprzęt gaśniczy 23
5.1. Zasady rozmieszczenia gaśnic 23
5.2. Zasady właściwego i efektywnego użycia gaśnic 24
5.3. Grupy pożarów 28

5.4. Warunki konserwacji i przegląd sprzętu gaśniczego 29
6. WARUNKI KONSERWACJI I PRZEGLĄDÓW URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH 30
6.1. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu 30
6.2. Hydranty wewnętrzne 30
6.3. System sygnalizacji pożaru i systemu oddymiającego 33
7. Oznakowanie znakami bezpieczeństwa i znakami ewakuacyjnymi 34
7.1. Znaki bezpieczeństwa 34
7.2. Znaki ewakuacyjne 37
7.3. Znaki techniczne 38
8. Organizacja i warunki ewakuacji 39
8.1. Osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji 39
8.2. Zasady ewakuacji ludzi i mienia 40
8.3. Praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji 42
9. Postępowanie na wypadek pożaru 43
9.1. Zasady alarmowania 43
9.2. Zasady prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej 44
9.3. Zabezpieczenie pogorzeliska 45
9.4 Postępowanie w przypadku innego miejscowego zagrożenia 45
10. Zadania i obowiązki pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej 47
11. Szkolenia przeciwpożarowe pracowników 49
11.1. Rodzaj szkoleń przeciwpożarowych 49
11.2. Zasady organizowania i prowadzenia szkoleń 50
11. Załączniki 51

Zarządzenie……..……..

z dnia……..

w sprawie wprowadzenia „Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego"
dla budynku stanowiącego współwłasność Gminy Lidzbark Warmiński przy ul. Krasickiego 1.

Działając na podstawie art. 3 i 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej *(tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 191 z późn. zm.)* w związku z § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów *(Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719)* zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam w życie „Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego", stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zobowiązuję wszystkich pracowników oraz najemców do zapoznania się z treścią instrukcji za pisemnym potwierdzeniem.

§ 3

Nowo przyjmowani pracownicy są zapoznawani z instrukcją podczas szkolenia.

§ 4

Pracownicy oraz inne osoby przebywające w budynku są zobowiązane do przestrzegania i stosowania zadań określonych w instrukcji.

§ 5

Dokument należy aktualizować raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które mają wpływ na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

§ 6

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

1. WSTĘP

1.1. Pojęcie ochrony przeciwpożarowej

Ochrona przeciwpożarowa polega między innymi na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę zdrowia i życia ludzkiego, a także mienia lub środowiska przed pożarem.

Działania takie realizowane są przede wszystkim poprzez zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, oraz prowadzenie efektywnych działań ratowniczo-gaśniczych. Zapobiec powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru można poprzez zapewnienie koniecznych warunków ochrony technicznej nieruchomościom i ruchomościom oraz tworzenie warunków organizacyjnych i formalnoprawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także przeciwdziałających powstawaniu lub minimalizujących skutki pożaru.

Osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystające ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu są obowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem

Za realizację obowiązków zakresu ochrony przeciwpożarowej w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przejmuje (w całości lub części) właściciel, zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie. W przypadku gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem. Osoba odpowiedzialna za zapewnienie ochrony przeciwpożarowej, jest obowiązana:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

1.2. Przedmiot i zakres opracowania instrukcji bezpieczeństwa pożarowego

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego określa:

- warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu i sposobu użytkowania;
- sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic;
- sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
- sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
- zasady organizacji i warunków ewakuacji ludzi;
- sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi.

Do zapoznania się z treścią instrukcji i przestrzegania zawartych w niej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy, bez względu na zajmowane stanowisko i rodzaj wykonywanej pracy, oraz wszyscy najemcy. Zapoznanie się z instrukcją należy poświadczyć własnoręcznym podpisem (oświadczenie zapoznania się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego – **załącznik nr 1**). Zaświadczenie

Postanowienia niniejszej instrukcji obowiązują również pracowników firm i osób prowadzących działalność lub wykonujących prace zlecone na terenie obiektu określonego w tejże instrukcji.

Niniejsza instrukcja nie zwalnia od konieczności zapoznania i przestrzegania wymagań ochrony przeciwpożarowej określonych w przepisach szczególnych, wewnętrznych zarządzeniach, zaleceniach upoważnionych organów kontrolnych, itp.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego **powinna być poddawana okresowej aktualizacji** co najmniej raz na dwa lata lub po każdorazowych zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być w każdej chwili dostępna dla ekip ratunkowych.

1.3. Podstawy prawne sporządzenia instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2009 r. nr 12 poz. 68z późn. zmianami);
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity: Dz. U. 2009 r. nr 178poz. 1380 z późn. zmianami);
3. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, (Dz. U. z 2006 r. nr 156, poz. 1118, tekst jednolity z dnia 9 lutego 2016r., Dz. U. z 2016 r. nr 0, poz. 290);
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. (Dz. U. z 2010 r. nr 109, poz. 719);
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 lipca 2009 roku w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2003 r. nr 121, poz. 1139);
6. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 17 lipca 2015 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. (Dz. U. z 2015 r. nr 0, poz. 1422 tekst jednolity.);
7. PN-92/N-01256/01 oraz PN-EN ISO7010:2012 - Znaki bezpieczeństwa. Barwy bezpieczeństwa
8. PN-92/N-01256/02 - Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja;
9. PN-N-01256-4 - Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe;
10. PN-N-01256-5-Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych;
11. PN-EN 3-7:2008+A1 - Gaśnice przenośne.

1.4. Podstawowe pojęcia i definicje

- ***Pożar*** - Jest to niekontrolowany w czasie i przestrzeni proces spalania występujący w miejscu do tego nie przeznaczonym, powodującym zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi, zwierząt oraz straty materialne.
- ***Inne miejscowe zagrożenie*** - inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, a stanowiące zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.
- ***Budynek niski*** - Budynek o wysokości do 12 m.
- **Bezpieczeństwo pożarowe** – Stan eliminujący zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegających pożarom.
- ***Strefa pożarowa*** – Przestrzeń wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub wewnątrz wydzielonej przestrzeni.

- ***Materiały niebezpieczne pożarowo*** - Gazy palne, ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55^0 C), materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne, materiały zapalające się samorzutnie rozkładowi lub polimeryzacji, materiały mające skłonności do samozapalenia.
- ***Zagrożenie wybuchem*** - Rozumie się przez to możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon (iskra, łuk elektryczny lub przekroczenie temperatury samozapłonu) wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia.
- ***Strefa zagrożenia wybuchem*** - Rozumie się przez to przestrzeń, w której może występować mieszanina wybuchowa substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym między dolną i górną granicą wybuchowości**.**
- ***Gęstość obciążenia ogniowego*** - Jest to energia cieplna, wyrażana w megadżulach, która może powstać przy spalaniu materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku materiałów stałych przypadających na jednostkę powierzchni tego obiektu, wyrażona w metrach kwadratowych**.**
- ***Urządzenia przeciwpożarowe*** - Rozumie się przez to urządzenie (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków w obiektach, w których lub, przy których są zainstalowane, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia wchodzące w skład systemu sygnalizacji pożarowej i dźwiękowej systemu ostrzegawczego, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty, zawory hydrantowe, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe klapy odcinające, urządzenia oddymiające oraz drzwi i bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania.
- ***Przeciwpożarowy wyłącznik prądu*** - Rozumie się przez to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.
- ***Warunki ewakuacji*** - Rozumie się przez to możliwość przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniających szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.
- ***Przejście ewakuacyjne*** - Odległość od najdalszego miejsca w pomieszczeniu, w którym może przebywać człowiek do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku.
- ***Dojście ewakuacyjne*** - Jest droga, jaką musi przebyć człowiek od wyjścia z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną, do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku, a więc do miejsca bezpiecznego, gdzie nie będzie on narażony na możliwość oddziaływania pożaru (ognia, dymu).
- ***ZL III*** – Budynek oraz części budynku stanowiące odrębne strefy pożarowe, (np. biura, urzędy, sklepy, szkoły, itp.) niezakwalifikowane do ZL I, ZL II, ZL IV i ZL V
- ***PM*** – Budynek oraz części budynków stanowiące odrębne strefy pożarowe, pełniące funkcję magazynowe, produkcyjne, kotłowni, węzłów cieplnych, rozdzielni elektrycznych, itp.

2. CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU

2.1. Charakterystyka obiektu

Jest to budynek 4 kondygnacyjny (1 kondygnacja podziemna i 3 nadziemne). Konstrukcja budynku murowana, dach o konstrukcji drewnianej kryty dachówką. Budynek posiada 2 wewnętrzne klatki schodowe z czego jedna zakończona jest 2 wyjściami na zewnątrz. W części piwnicznej znajdują się pomieszczenia techniczne, magazynowe (archiwum), oraz pomieszczenie socjalne. Na kondygnacjach nadziemnych znajdują się pomieszczenia biurowe.

Budynek w części piwnicznej posiadał kotłownie na opał stały, obecnie jest ona wyłączona z użytkowania a ciepło dostarczane jest z sieci miejskiej.

2.2. Parametry obiektu

	Wysokość	**Powierzchnia użytkowa**	**Kubatura**
Budynek	Około 11 metrów, budynek wielokondygnacyjny niski - N	1694,85 m^2	6989 m^3

2.3. Parametry pożarowe występujących substancji palnych

W budynku występujące substancje palne to przede wszystkim papierowe dokumenty, drewniane elementy (szafki, biurka) oraz inne typowe dla budynków o funkcji biurowej.

2.4. Przewidywana ilość osób, kategoria zagrożenia ludzi oraz podział na strefy pożarowe

Liczba osób przebywających w obiekcie przedstawia tabela poniżej.

Kondygnacja	Przewidywana ilość osób
Piwnica	2
Parter	32
I piętro	20
II piętro	20

Przewidywana liczba osób mogąca przebywać w obiekcie: 74

Ze względu na pełnioną funkcję budynek zalicza się do kategorii zagrożenia ludzi **ZL III**

Dla stref pożarowych w budynkach wielokondygnacyjnych niskich dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej dla ZL III wynosi – 8 000 m^2.

2.5. Ocena zagrożenia wybuchem

W budynku nie składuje się, oraz nie przetwarza materiałów ani substancji mogących spowodować zagrożenie wybuchem. W związku z tym nie zawiera pomieszczeń zagrożonych wybuchem, nie ma też konieczności wyznaczania stref zagrożenia wybuchem.

2.6. Klasy odporności pożarowej budynku

Budynek	**Klasa odporności pożarowej**
	C

2.7. Klasa odporności ogniowej elementów budynku

Klasa odporności pożarowej	główna kontr. nośna	kontr. dachu	strop	ściana zew.	ściana wew.	przekrycie dachu
C	R 60	R 15	REI 60	EI 30	EI 15	RE 15

R – Nośność ogniowa w minutach
E – Szczelność ogniowa w minutach
I – Izolacyjność ogniowa w minutach
„-„ – Nie stawia się wymagań

2.8. Warunki ewakuacyjne

Dla stref ZL III

- wymagana długość przejścia ewakuacyjnego w budynku (długość drogi od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek w pomieszczeniu do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku) powinna wynosić nie więcej niż 40 m
- wymagana szerokość przejścia ewakuacyjnego – co najmniej 0,9 m
- wymagana szerokość drzwi stanowiących wyjścia ewakuacyjne z pomieszczenia – co najmniej 0,9 m w świetle ościeżnicy
- wymagana szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych – co najmniej 1,4 m
- długość dojść ewakuacyjnych (długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku) w żadnym przypadku nie powinna przekraczać:

- przy jednym dojściu 30 m (w tym nie więcej niż 20 m na poziomej drodze ewakuacji)
- przy co najmniej dwóch dojściach 60 metrów dla najkrótszego dojścia.

Budynek posiada 2 wewnętrzne klatki schodowe z czego jedna zakończona jest 2 wyjściami na zewnątrz.

2.9. Wymagania przeciwpożarowe dla elementów wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego

Aby zapewnić bezpieczeństwo użytkownikom obiektu zabrania się :

- w strefach pożarowych ZL III stosować do wykończenia wnętrz materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące
- na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji stosowania materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych

2.10. Instalacje użytkowe oraz urządzenia przeciwpożarowe

- Instalację wodno-kanalizacyjną,
- Instalacja c.o. – sieć miejska
- Elektryczna, główny wyłącznik prądu zlokalizowany na parterze
- Wentylacje grawitacyjną
- Telefoniczna i komputerowa
- System sygnalizacji pożaru

Urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym pod względem ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania. Należy użytkować i utrzymywać je w stanie zgodnym z warunkami technicznymi a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacjom /zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta **nie rzadziej jednak niż raz w roku**.

Nazwa urządzenia/instalacji	**Czy jest wymagane**
Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	Tak
Hydranty wewnętrzne DN 25	Tak
Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne/zapasowe	Nie
Stałe samoczynne urządzenia gaśnicze	Nie
System sygnalizacji pożaru	Nie
Dźwiękowy system ostrzegawczy	Nie
System oddymiania klatki schodowej	Nie

2.11. Przeglądy techniczne budynku i instalacji użytkowych

Lp.	Rodzaj instalacji	Termin	Rodzaj czynności
1.	Badanie instalacji elektrycznej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i uziemień instalacji i aparatów.	**min. co 5 lat**	- pomiar rezystancji izolacji przewodów roboczych instalacji elektrycznej, skuteczności działania środków ochrony przeciwporażeniowej,
2.	Wentylacyjna	**min. raz w roku**	- czynności związane z usuwaniem zanieczyszczeń,
3.	Kontrola stanu technicznego obiektu	**min. co 5 lat**	- sprawdzenie stanu technicznego, estetyki i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego oraz jego otoczenia
4.	Sprawdzenie stanu technicznego	**min. raz w roku**	- elementy budynku i instalacje narażone na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu.
5.	Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	**min. raz w roku**	- sprawdzenie działania
6.	System sygnalizacji pożaru	**min. raz w roku**	- sprawdzenie działania
7.	Hydranty wewnętrzne	**min. raz w roku**	- sprawdzenie działania

Kontrole wymienione w tabeli powinny być dokonywane przez osoby posiadające uprawnienia w odpowiedniej specjalności.

2.12. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru

Wymagane zapotrzebowanie wodne dla budynku wynosi : 20 dm^3/s.
Hydranty nadziemne DN 80 usytuowane są:
- pierwszy przy bramie wjazdowej – około 15 m od budynku
- drugi na przeciwko budynku przy parkingu – około 25 m od budynku

2.13. Droga pożarowa

W obecnych warunkach użytkowania obiektu nie jest wymagana. Wjazd na teren prowadzi przez bramę wjazdową, plac oraz teren wokół budynku pozwala na obsługę komunikacyjną pojazdów pożarniczych.

3. ZAPOBIEGANIE MOŻLIWOŚCI POWSTAWANIA POŻARU

3.1. Przyczyny powstawania pożarów

Zagrożenie pożarowe może być spowodowane:

- stanem instalacji i urządzeń elektrycznych wynikającym z:
  - niewłaściwego wykonania,
  - przeciążenia poprzez włączanie dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego,
  - braku bieżącej i okresowej konserwacji,
  - stosowania niewłaściwych urządzeń zabezpieczających,
  - niezachowania wymaganych odległości urządzeń ogrzewczych i żarowych punktów świetlnych od materiałów palnych,
  - stosowania prowizorycznych instalacji i urządzeń,
  - stosowania urządzeń ogrzewczych niezgodnie z zaleceniami producenta,
- używaniem otwartego ognia:
  - zaprószeniem ognia spowodowanym pozostawieniem żarzących się papierosów w sąsiedztwie materiałów palnych,
  - prowadzeniem prac remontowo-budowlanych polegających na spawaniu, cięciu, rozgrzewaniu substancji, malowaniu i klejeniu z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- niewłaściwym magazynowaniem i stosowaniem cieczy palnych (podręczne magazynki) oraz rozlewaniem ich w miejscach do tego celu nie przystosowanych (niewłaściwie zlokalizowane, pozbawione odpowiedniej wentylacji),
- przechowywaniem ciał stałych w sąsiedztwie materiałów posiadających skłonności do samonagrzewania,
- magazynowaniem substancji reagujących ze sobą egzotermicznie (z wytwarzaniem ciepła),
- celowym bądź nieumyślnym podpaleniem.

Zagrożenie pożarowe w budynku wynika z następujących czynników:

- występowania materiałów palnych w pomieszczeniach administracyjnych, biurowych i socjalnych głównie w postaci papieru, odpadów biurowych, mebli i ich obić;
- funkcjonowania w obiekcie rozbudowanego systemu instalacji technicznych, w tym zagrożonych wydzielaniem ciepła w warunkach pracy awaryjnej oraz znacznej ilości odbiorników energii elektrycznej jak: komputery, czajniki, grzałki, wentylatory itp.;

W obiekcie należy liczyć się przede wszystkim z pożarami grupy A tj. pożarami ciał stałych pochodzenia organicznego, w których występuje zjawisko spalania żarowego (np. materiałów takich jak drewno, papier, tkaniny itp.). Ponadto, dużym zagrożeniem mogą się okazać pożary urządzeń i instalacji elektrycznych pod napięciem, bądź też pożar materiałów znajdujących się w obrębie tych urządzeń i instalacji.

3.2. Możliwości rozprzestrzeniania się pożaru

Przyczynami rozprzestrzeniania się ognia na terenie budynków mogą być:

- stałe elementy konstrukcyjne oraz palne elementy wyposażenia wnętrz np.: więźba dachowa, drewniane stropy, wykładziny podłogowe, ścienne, okładziny sufitów, meble, itp.,
- systemy instalacji użytkowych: wentylacyjnej, elektroenergetycznej,
- niezauważenie pożaru w początkowym stadium,
- opóźnione zaalarmowanie jednostek ochrony przeciwpożarowej
- brak w pobliżu miejsca powstania pożaru podręcznego sprzętu gaśniczego, dostatecznej ilości sprzętu i środków gaśniczych;
- brak umiejętności w posługiwaniu się podręcznym sprzętem gaśniczym przez pracowników,
- nagromadzenie w miejscach do tego nie przeznaczonych materiałów palnych,
- utrudniony dostęp do miejsca, w którym powstał pożar,
- utrudniony dojazd dla jednostek Państwowej Straży Pożarnej.
- brak porządku i czystości;
- brak wymaganych przepisami wydzieleń przeciwpożarowych.

Istotnym zagrożeniem dla ludzi w warunkach pożarowych jest toksyczne i duszące oddziaływanie gazów i dymów pożarowych oraz toksycznych produktów spalania, wysoka temperatura, ograniczenie widoczności, zjawiska świetlne i akustyczne działające na psychikę ludzką. W przypadku braku wydzieleń pożarowych i urządzeń do usuwania dymu, gazy pożarowe mogą przenikać na poziome i pionowe ciągi komunikacji ogólnej.

Drogi rozprzestrzeniania się pożaru.

Rozwój pożaru w budynku uzależniony jest od zastosowanych rozwiązań techniczno-budowlanych ograniczających możliwość rozprzestrzeniania się ognia i dymu.

Drogami rozprzestrzeniania się pożaru są:

- otwory drzwiowe i okienne,
- systemy instalacji użytkowych: otwory, przewody centralnego ogrzewania i instalacji wodnej, szyby wentylacyjne i spalinowe,
- palne elementy wykończenia i wystroju wnętrz: podłogi drewniane i wykładziny podłogowe;
- ciągi komunikacyjne: korytarze i klatki schodowe.

Wyżej wymienionymi drogami pożar może rozprzestrzeniać się w wyniku:

- przewodzenia – przekazywania ciepła za pośrednictwem ciała znajdującego się w strefie pożaru;
- konwekcji (unoszenia gorących gazów) – przemieszczania palących materiałów i gazów pożarowych;
- promieniowania – oddziaływania cieplnego na materiały palne.

3.3. Zapobieganie możliwości powstania pożaru

Aby zapobiec możliwości powstawania pożaru **ZABRANIA SIĘ**:

- palenia tytoniu w miejscach nie wyznaczonych do tego celu oraz używania otwartego ognia i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon materiałów palnych na terenie hal magazynowych i w pomieszczeniach produkcyjnych;
- użytkowania instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta bądź niepoddawanych okresowym kontrolom;
- rozpalania ognisk lub wysypywanie gorącego popiołu i żużla w odległości mniejszej niż 10 m od budynków;
- składowania poza budynkami materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu;
- przechowywania materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wnętrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100 °C) oraz linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz

czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V;

- stosowania na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki;
- instalowania opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
- składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości;
- zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie;
- lokalizowania elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych;
- uniemożliwiania lub ograniczania dostępu do:
  - gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
  - źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
  - urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
  - wyjść ewakuacyjnych,
  - wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz zaworów gazu.

4. ZABEZPIECZENIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

Prace niebezpieczne pożarowo to prace nie przewidziane normalnym tokiem pracy, prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami. Ich prowadzenie może powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo pożaru lub wybuchu. Do prac niebezpiecznych pożarowo możemy zaliczyć m. in. prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, prowadzone wewnątrz obiektów i na przyległych do nich terenach, takie jak:

- wszelkie prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, np.:
  - spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
  - podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów,
  - podgrzewanie lepiku, smoły, itp.,
- wszelkie prace związane ze stosowaniem cieczy, gazów i pyłów, przy których mogą powstać mieszaniny wybuchowe, np. :
  - przygotowanie do stosowania gazów, cieczy i pyłów,
  - stosowanie cieczy do malowania, lakierowania, klejenia, mycia, nasycania,
  - suszenie substancji palnych,
  - usuwanie pozostałości tych substancji ze stanowisk pracy.

4.1. Wytyczne zabezpieczenia

Niedopuszczalne jest jednoczesne prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo, jak np.: spawanie, cięcie mechaniczne lub szlifowanie powodujące iskrzenie, itp. W pomieszczeniach, w których (lub sąsiadujących z nimi) wykonywane są prace z zastosowaniem materiałów palnych, polegające w szczególności na:

- klejeniu, malowaniu lub myciu z zastosowaniem rozcieńczalników łatwo zapalnych;
- szlifowaniu powierzchni wykonanych z materiałów palnych;
- zakładaniu palnych izolacji oraz prowadzeniu robót wykończeniowych przy zastosowaniu materiałów palnych;
- montowaniu wyposażenia wnętrz wykonanego z materiałów palnych

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu należy:

- ocenić zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane;
- ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu;

- wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy oraz za przebieg i zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
- zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje;
- zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu;
- oczyścić pomieszczenia lub miejsca, gdzie będą wykonywane prace, z wszelkich materiałów palnych i zanieczyszczeń;
- odsunąć na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkie przedmioty wykonane z materiałów palnych;
- zabezpieczyć przed działaniem np. odprysków spawalniczych materiałów i przedmiotów, których odsunięcie na bezpieczną odległość jest niemożliwe, przez osłonięcie ich np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi itp.;
- sprawdzić, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego lub rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń;
- uszczelnić materiałami niepalnymi wszelkie przelotowe otwory kanalizacyjne, kablowe, wentylacyjne, itp. znajdujące się w pobliżu miejsca prowadzenia prac;
- zabezpieczyć przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacyjnych z palną izolacją;
- sprawdzić, czy w miejscu prowadzenia prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwopalnych;
- przygotować w miejscu prowadzenia prac napełniony wodą, metalowy pojemnik np. wiadro na rozgrzane odpadki drutu spawalniczego lub elektrod;
- przygotować materiały osłonowe i izolacyjne niezbędne do zabezpieczenia toku prac;
- zapewnić stałą drożność przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac.

Podczas wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo należy:

- zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych;
- prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10 % ich dolnej granicy wybuchowości;
- mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru;
- używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru;
- nie gromadzić na stanowisku pracy ilość materiałów w ilości przekraczającej ilość niezbędną do utrzymywania ciągłości pracy;
- przechowywać zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy w niepalnych (lub

innych dopuszczonych), szczelnych opakowaniach;
- nie pozostawiać opróżnionych opakowań na stanowisku pracy;
- dążyć do zmniejszenia lub eliminacji stref zagrożonych wybuchem poprzez wentylowanie (mechaniczne, grawitacyjne) lub przewietrzanie pomieszczeń;
- po zakończeniu prac wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe;
- ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach, stanowiskach, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu;

Po zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy:
- poddać kontroli miejsca, w których były wykonywane prace niebezpieczne pożarowo oraz rejony przyległe;
- zamknąć wszystkie naczynia, pojemniki w celu zabezpieczenia przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe.
- Po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo, w budynku, pomieszczeniach oraz w pomieszczeniach sąsiednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tlących lub żarzących się cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiekolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należycie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponowić po upływie 4 godzin, a w razie konieczności po 8 godzinach, licząc od czasu zakończenia prac niebezpiecznych pożarowo.

Do przestrzegania postanowień Instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych oraz pracownicy nadzorujący przebieg tych prac.

4.2. Zasady organizacji prac niebezpiecznych pożarowo

- Prace pożarowo niebezpieczne mogą być wykonywane na terenie obiektu pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- Wymagania, o których mowa ustalane są komisyjnie, każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia niniejszej instrukcji oraz przepisów szczegółowych obowiązujących w przedmiotowej sprawie;
- Skład osobowy komisji, o której mowa wyżej, wyznacza zarządzeniem wewnętrznym Prezes/Dyrektor firmy; w skład osobowy komisji powinni wejść następujący członkowie:
  - główny mechanik;
  - kierownik grupy wykonującej prace;

- kierownik jednostki organizacyjnej, na terenie której wykonywane będą prace;
- dyżurny elektryk;
- specjalista ds. bhp;

- Komisja ze swoich prac przy współudziale wykonawcy, sporządza „Protokół zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych" – wzór - **załącznik nr 2;**
- Po wykonaniu zabezpieczeń określonych w w/w protokole, wystawiane jest wykonawcy pisemne „Zezwolenie na przeprowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych" – wzór - **załącznik nr 3**;
- Po zakończeniu prac, osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie kontroli miejsca pracy, kontrolują ją w wyznaczonych czasach;
- Wyniki kontroli należy wpisać w „Zezwoleniu na wykonywanie prac..",;
- Pozytywny wynik kontroli pozwala na określenie, że prace zostały wykonane bezpiecznie.

4.3. Obowiązki osób wykonujących prace i sprawujących nadzór

Obowiązki osób sprawujących nadzór nad pracami niebezpiecznymi pożarowo:

- znajomość obowiązujących przepisów przeciwpożarowych oraz nadzorowanie przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników;
- dopilnowanie, aby przed przystąpieniem do prac pożarowo niebezpiecznych wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, pomieszczeń i stanowisk przewidziane w „Protokole zabezpieczenia prac.." i w „Zezwoleniu na przeprowadzenie prac ...";
- sprawdzenie zabezpieczenia przeciwpożarowego stanowisk prac niebezpiecznych oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć;
- wstrzymanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości;
- branie udziału w kontroli stanowisk, pomieszczeń i obiektów po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych.

Obowiązki wykonawcy prac pożarowo niebezpiecznych:

- sprawdzenie sprawności sprzętu i narzędzi oraz zabezpieczenia ich przed możliwością zainicjowania pożaru;
- ścisłe przestrzeganie zaleceń zawartych w „Protokole" i „Zezwoleniu" na prowadzenie prac;
- znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania na wypadek powstania pożaru;

- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych;
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego;
- rozpoczynanie prac pożarowo niebezpiecznych tylko po otrzymaniu pisemnego „Zezwolenia";
- przerywanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie się pożaru;
- dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia
- wykonywanie wszelkich poleceń zleceniodawcy i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac.

UWAGA! Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo, co do których istnieją wątpliwości związane z określeniem zagrożenia, sposobu zabezpieczenia, itp. sposób ich realizacji należy skonsultować z pracownikiem odpowiedzialnym za bezpieczeństwo pożarowe zakładu.

5. PODRĘCZNY SPRZĘT GAŚNICZY

5.1. Zasady rozmieszczenia gaśnic

Gaśnica to urządzenie zaliczane do podręcznego sprzętu gaśniczego, w którym ciśnienie wewnętrzne pozwala na wyrzucenie środka gaśniczego i jego skierowanie na ognisko pożaru. Należy pamiętać, że gaśnica służy do gaszenia pożarów w zarodku, co oznacza, że jej użycie jest uzasadnione jedynie w pierwszej fazie pożaru (niedługo po jego rozpoczęciu).

Dobór gaśnic w obiekcie zależy od jego specyfiki, co oznacza, że należy kierować się rodzajem materiałów znajdujących się w obiekcie. Ponadto należy dobrać gaśnice, biorąc pod uwagę temperaturę maksymalną i minimalną panującą w poszczególnych pomieszczeniach (zachowanie właściwości gaśniczych użytego środka) oraz zwrócić uwagę na dobór gaśnic do gaszenia urządzeń znajdujących się pod napięciem elektrycznym.

Ilość środka gaśniczego niezbędnego do zabezpieczenia obiektów obliczamy przyjmując nie mniej niż jedną jednostkę środka gaśniczego (2 kg w przypadku gaśnicy proszkowej i śniegowej) na 100 m^2 obiektu kategorii zagrożenia ludzi ZL.

Gaśnice w obiektach powinny być rozmieszczone w miejscach:

- łatwo dostępnych i widocznych (zabrania się zastawiania gaśnic opakowaniami tekturowymi i innymi materiałami);
- w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne (z dala od miejsc wykonywania prac mogących spowodować uszkodzenie gaśnicy) oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki).

Gaśnice powinno się umieszczać:

- przy wejściach do budynków,
- na korytarzach łączących pomieszczenia połączone funkcjonalnie;
- przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz;
- w przypadku hal o dużej powierzchni w miejscu łatwo dostępnym, gdzie ewentualna ewakuacja nie będzie stanowiła problemu (przy wyjściach ze stref pożarowych).

Zasady rozmieszczania gaśnic:

- odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m;
- do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.

5.2. Zasady właściwego i efektywnego użycia gaśnic

Gaśnica proszkowa

Gaśnica proszkowa ma postać cylindrycznego zbiornika zaopatrzony w dźwignię uruchamiającą zawór lub zbijak zbiornika z gazem napędowym. Środek gaśniczy (proszek) wyrzucany jest w wyniku ciśnieniowego wypływu gazu roboczego (azot lub dwutlenek węgla) przez dyszę znajdującą się bezpośrednio w górnej części gaśnicy lub prądownicę będącą zakończeniem przewodu. Po dostarczeniu gaśnicy w miejsce pożaru zrywamy plombę i zawleczkę blokującą, uruchamiamy dźwignie lub zbijak i kierujemy strumień proszku w ognisko pożaru. Działanie gaśnicy można w każdej chwili przerwać przez zwolnienie dźwigni uruchamiającej lub dźwigni prądownicy.

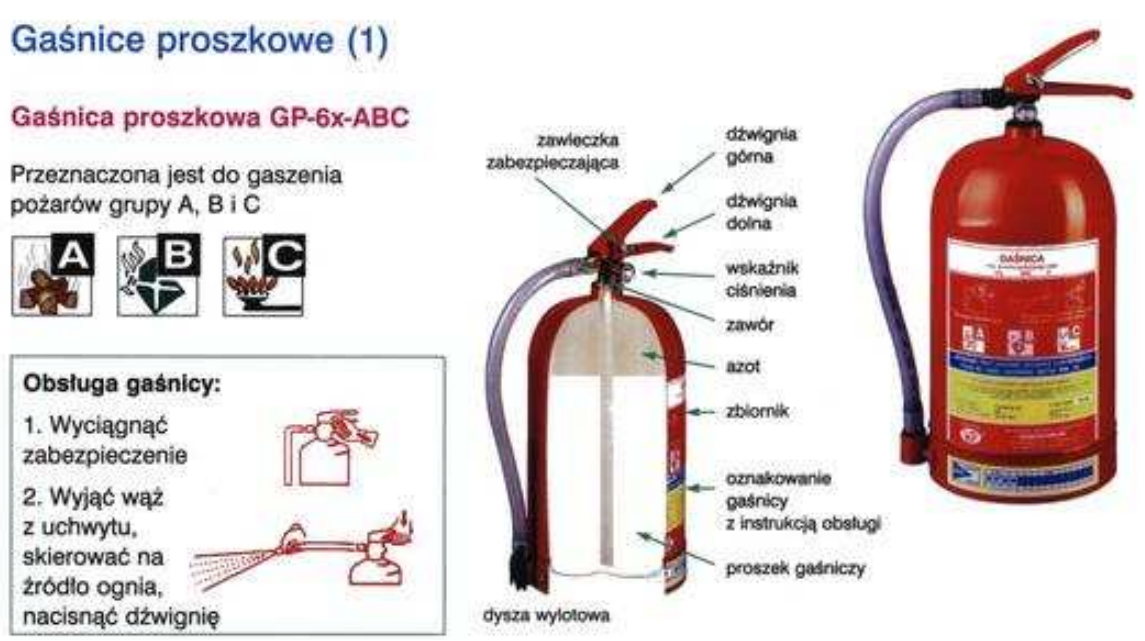

Gaśnice proszkowe (2)

Gaśnica proszkowa GP-1Z-BC (samochodowa)

Przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy B i C

Zalecana do ochrony samochodów, łodzi motorowych, przyczep kempingowych itp.

Uruchamianie:

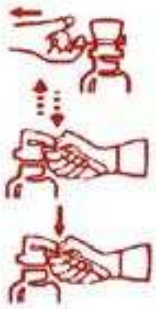

1. Wyjąć zawleczkę
2. Nacisnąć dźwignię zaworu, zwolnić ją, odczekać 3 sek.
3. Nacisnąć dźwignię ponownie, strumień proszku skierować na źródło pożaru

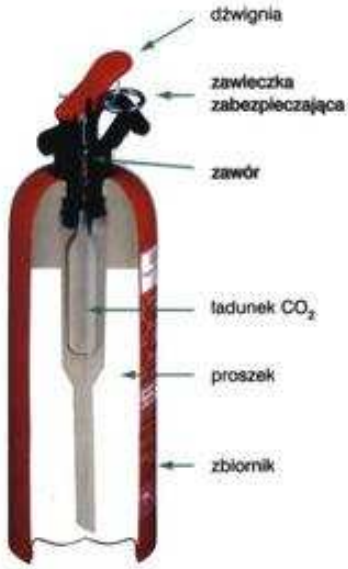

Przykładowe gaśnice proszkowe

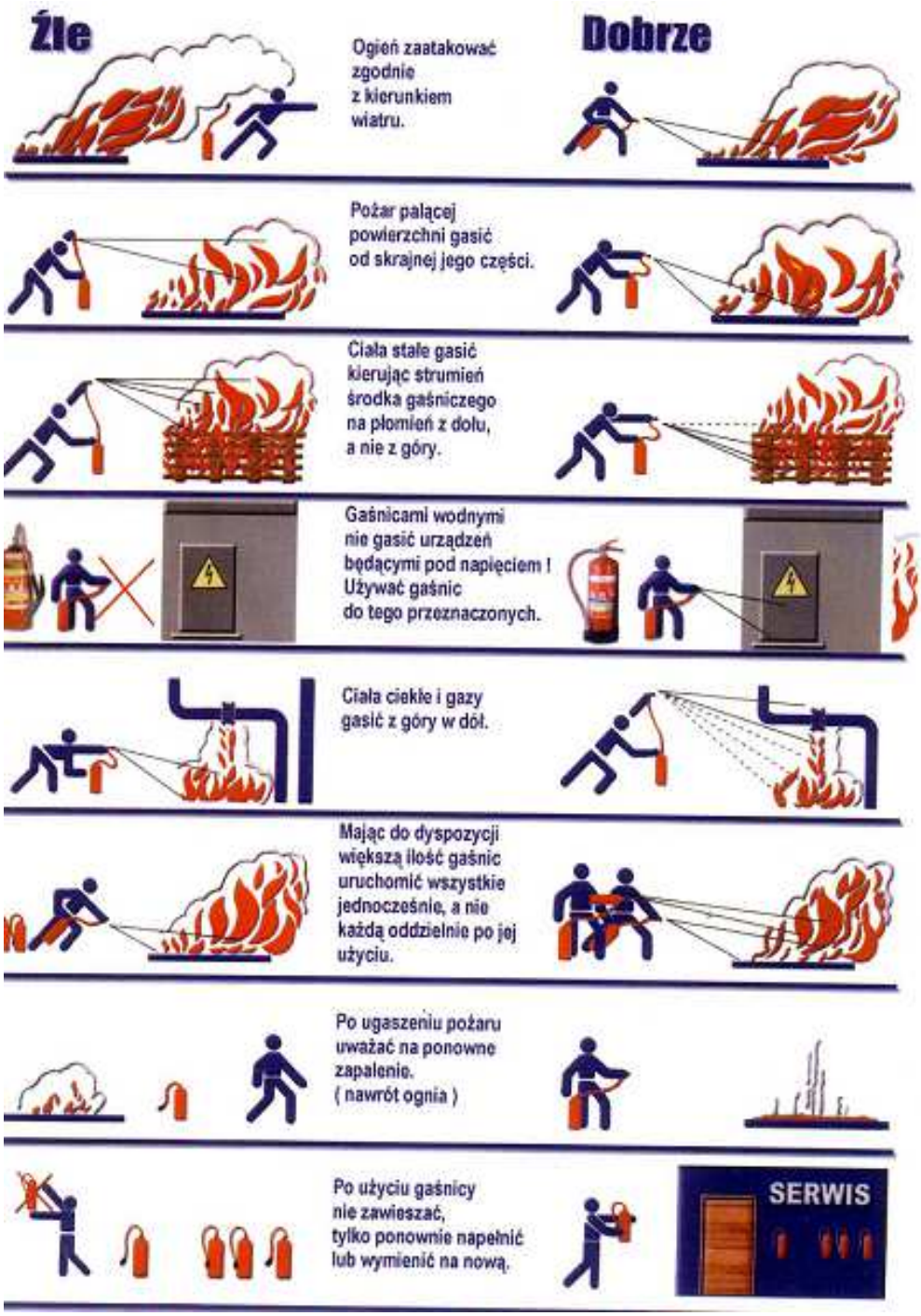
Źle
Dobrze
Ogień zaatakować zgodnie z kierunkiem wiatru.
Pożar palącej powierzchni gasić od skrajnej jego części.
Ciała stałe gasić kierując strumień środka gaśniczego na płomień z dołu, a nie z góry.
Gaśnicami wodnymi nie gasić urządzeń będącymi pod napięciem ! Używać gaśnic do tego przeznaczonych.
Ciała ciekłe i gazy gasić z góry w dół.
Mając do dyspozycji większą ilość gaśnic uruchomić wszystkie jednocześnie, a nie każdą oddzielnie po jej użyciu.
Po ugaszeniu pożaru uważać na ponowne zapalenie. (nawrót ognia)
Po użyciu gaśnicy nie zawieszać, tylko ponownie napełnić lub wymienić na nową.
SERWIS

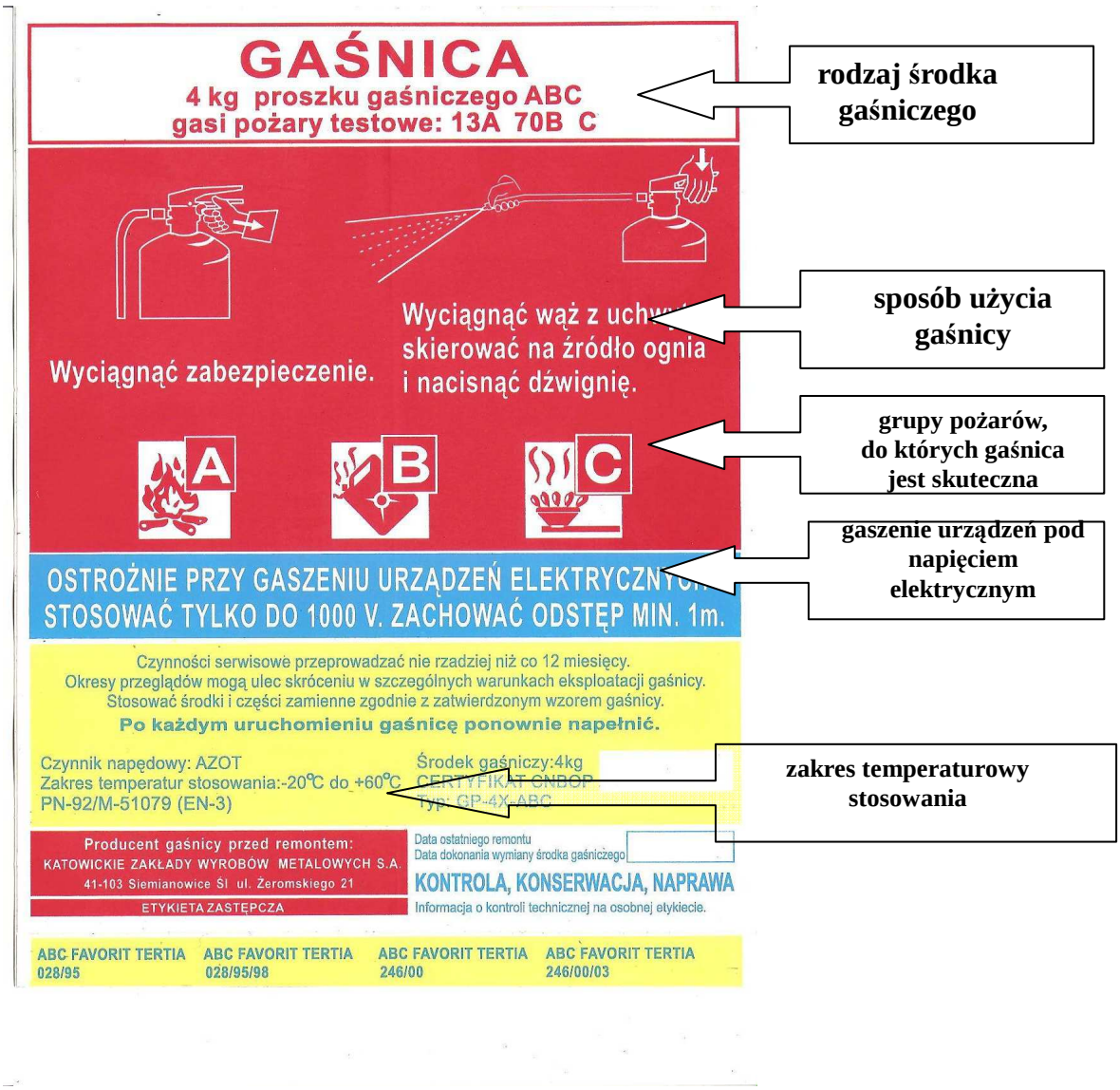
GAŚNICA
4 kg proszku gaśniczego ABC
gasi pożary testowe: 13A 70B C
Wyciągnąć zabezpieczenie.
Wyciągnąć wąż z uchwytu
skierować na źródło ognia
i nacisnąć dźwignię.
A
B
C
OSTROŻNIE PRZY GASZENIU URZĄDZEŃ ELEKTRYCZNYCH
STOSOWAĆ TYLKO DO 1000 V. ZACHOWAĆ ODSTĘP MIN. 1m.
Czynności serwisowe przeprowadzać nie rzadziej niż co 12 miesięcy.
Okresy przeglądów mogą ulec skróceniu w szczególnych warunkach eksploatacji gaśnicy.
Stosować środki i części zamienne zgodnie z zatwierdzonym wzorem gaśnicy.
Po każdym uruchomieniu gaśnicę ponownie napełnić.
Czynnik napędowy: AZOT
Zakres temperatur stosowania:-20°C do +60°C
PN-92/M-51079 (EN-3)
Środek gaśniczy:4kg
CERTYFIKAT CNBOP
Typ: GP-4X ABC
Producent gaśnicy przed remontem:
KATOWICKIE ZAKŁADY WYROBÓW METALOWYCH S.A.
41-103 Siemianowice Śl ul. Żeromskiego 21
ETYKIETA ZASTĘPCZA
Data ostatniego remontu
Data dokonania wymiany środka gaśniczego
KONTROLA, KONSERWACJA, NAPRAWA
Informacja o kontroli technicznej na osobnej etykiecie.
ABC FAVORIT TERTIA 028/95
ABC FAVORIT TERTIA 028/95/98
ABC FAVORIT TERTIA 246/00
ABC FAVORIT TERTIA 246/00/03
rodzaj środka gaśniczego
sposób użycia gaśnicy
grupy pożarów, do których gaśnica jest skuteczna
gaszenie urządzeń pod napięciem elektrycznym
zakres temperaturowy stosowania

5.3. Grupy pożarów

Grupa pożaru	Rodzaj palącego się materiału i sposób jego spalania	Typ gaśnic
	Pożar ciał stałych pochodzenia organicznego np.: drewno, węgiel, papier itp.	• **Gaśnice proszkowe** • **Gaśnice płynowe** • **Gaśnice pianowe**
	Pożar cieczy palnych oraz substancji stałych topiących się podczas pożaru np.: benzyna, farby, rozpuszczalniki, smołą itp.	• **Gaśnice proszkowe** • **Gaśnica śniegowa** • **Gaśnice pianowe**
	Pożar gazów palnych np.: propan, acetylen itp.	• **Gaśnice proszkowe**
	Pożar metali np.: aluminium, sód, potas, magnez i ich związki	**Gaśnice proszkowe z proszkiem przeznaczonym do gaszenia metali**
Gaśnica przeznaczona do gaszenia urządzeń pod napięciem		• **Gaśnice proszkowe** • **Gaśnice śniegowe**
	Pożar tłuszczów w instalacjach kuchennych	• **Gaśnice pianowe**

5.4. Warunki konserwacji i przegląd sprzętu gaśniczego

Przegląd sprzętu gaśniczego to zespół czynności wykonywanych w celu potwierdzenia sprawności sprzętu gaśniczego.

GAŚNICE

Przeglądy konserwacyjne gaśnic przeprowadzają uprawnieni konserwatorzy. **Konserwator** sprzętu przeciwpożarowego na podstawie przeglądu określa, czy gaśnica jest sprawna, nadaje się do naprawy (Zakład Serwisowy) przywracającej gaśnicy stan odpowiadający przebadanemu wzorcowi, bądź też tylko do zezłomowania.

Zakres przeglądu:

- przeprowadzenie oględzin (uszkodzenia mechaniczne, korozja, stan plomb i zawleczek),
- sprawdzenie lokalizacji i stanu zamocowania gaśnicy lub agregatu gaśniczego
- sprawdzenie prawidłowości działania elementów składowych gaśnicy lub agregatu,
- skontrolowanie ładunku środka gaśniczego oraz ładunku z gazem wyrzutnikiem lub innego elementu napędowego,
- naklejenie kontrolki z datą następnego badania.

Przeglądy techniczne gaśnic powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz na rok.

6. WARUNKI KONSERWACJI I PRZEGLĄDÓW URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH

6.1. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

Zakres przeglądu powinien obejmować sprawdzenie :

- prawidłowego montażu
- braku uszkodzeń (mechanicznych, itp.)
- oznakowania
- czy jest dostępny (nie zastawiony)
- próbnego uruchomienia

6.2. Hydranty wewnętrzne

Zadanie osoby odpowiedzialnej (osoba odpowiedzialna za zapewnienie efektywnej kontroli nad wymaganym zabezpieczeniem przeciwpożarowym posesji lub budynku /właściciel, użytkownik lub ich reprezentant/):

- regularna kontrola wszystkich zaworów hydrantowych i hydrantów w odstępach czasu zależnych od warunków otoczenia oraz ryzyka (zagrożenia) pożarowego w celu upewnienia się, że hydranty i wyposażenie:
  - są na swoim miejscu,
  - są nie zastawione, widoczne, mają czytelne oznakowanie i instrukcję,
  - nie mają widocznych uszkodzeń, korozji lub wycieków.

- Osoba odpowiedzialna powinna podjąć niezwłoczne działania w celu usunięcia zauważonych nieprawidłowości.
- W celu dostosowania się do wymagań producenta hydrantów lub instalacji, osoba odpowiedzialna powinna sporządzić plan ukazujący dokładną lokalizację i dane techniczne instalacji.

<u>Przeglądy roczne i konserwacja</u>

Przeglądy i naprawy powinny być przeprowadzane przez **kompetentny personel**.

Osoba kompetentna - osoba z niezbędnym przeszkoleniem i doświadczeniem oraz dostępem do wymaganych narzędzi, wyposażenia, informacji, instrukcji i wiedzy o procedurach zalecanych przez producentów, zdolna do wykonania konserwacji i napraw zgodnie z normą PN-EN 671-3:2002.

Dostawca powinien zapewnić dostęp do instrukcji instalowania i konserwacji hydrantu wewnętrznego [PN-EN 671-1].

Zakres przeglądu:
Hydrant powinien być zamknięty (zakręcony) i pod ciśnieniem. Należy sprawdzić czy:

- urządzenia są nie zastawione, nie uszkodzone, elementy nie są skorodowane, nie ma przecieków
- instrukcja obsługi jest czysta i czytelna
- miejsce umieszczenia jest oznakowane
- mocowania do ściany są odpowiednie, nie są obruszone i trzymają pewnie
- wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie wskaźnika wypływu oraz miernika ciśnienia)
- miernik ciśnienia (jeżeli jest zastosowany) pracuje prawidłowo i w swoim zakresie pomiarowym
- wąż na całej długości nie wykazuje uszkodzeń, zniekształceń, zużycia czy pęknięć. Jeżeli wąż wykazuje jakieś uszkodzenia powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze.
- zaciski lub taśmowanie węża jest prawidłowe i właściwie zaciśnięte
- bęben węża obraca się lekko w obu kierunkach
- dla bębnów z wahliwym zamocowanie sprawdzić czy oś (zamocowanie) obraca się łatwo i czy bęben obraca się o 180°
- przy bębnach ręcznych sprawdzić czy zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo
- przy bębnach automatycznych sprawdzić pracę zaworu automatycznego oraz sprawdzić właściwą pracę serwisowego zaworu odcinającego
- sprawdzić stan przewodów zasilających w wodę (rurociągów), szczególną uwagę zwrócić na odcinki elastyczne czy nie wykazują oznak zużycia lub zniszczenia
- jeżeli jest skrzynka hydrantowa (obudowa) sprawdzić, czy nie jest uszkodzona i czy drzwiczki łatwo się zamykają
- sprawdzić, czy prądownica jest właściwego typu i czy prawidłowo pracuje
- sprawdzić pracę prowadnic węża, upewnić się, że są właściwie i pewnie zamocowane
- pozostawić hydranty i instalację w stanie gotowym do natychmiastowego użycia. Jeżeli konieczne są poważniejsze naprawy zawór hydrantowy lub hydrant powinien być oznakowany "NIECZYNNY" i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym użytkownika/właściciela.

<u>Okresowe przeglądy i konserwacje instalacji</u>

► Co 5 lat wszystkie węże powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji zgodnie z normami

- **PN-EN 671-1 Hydranty z wężem półsztywnym**
- **PN-EN 671-2 Hydranty z wężem płasko składanym**

Dokumentowanie przeglądów i konserwacji

- Po przeglądzie i przeprowadzeniu niezbędnych prac konserwacyjnych hydranty i instalacja powinny być przez **kompetentne osoby** oznakowane "SPRAWDZONE".
- **Osoby odpowiedzialne** powinny przechowywać zapisy o wszystkich przeglądach instalacji.

Książka kontroli powinna zawierać:

- datę (miesiąc i rok) przeglądu i testów
- zapis wyników testów
- wykaz i data zainstalowania części zamiennych
- data (miesiąc i rok) następnego przeglądu i testów
- wykaz wszystkich hydrantów i zaworów hydrantowych

Zabezpieczenie przeciwpożarowe w czasie kontroli i konserwacji :

- Równoczesny remont określonej ilości hydrantów i zaworów na danym terenie, w zależności od zagrożenia pożarowego;
- Zapewnienie dodatkowych (zastępczych) przedsięwzięć zabezpieczających oraz przeprowadzenie dodatkowego instruktażu na czas remontu oraz na okres braku zasilania w wodę.

Usuwanie usterek

- Do naprawy instalacji można używać tylko części zamienne (np. węże, prądownice, zawory) posiadające stosowne aprobaty i dopuszczenia pochodzące od dostawcy urządzenia.
- Usterki powinny zostać usunięte w możliwie najkrótszym czasie.

Etykietki kontroli i konserwacji

- Konserwacja i przegląd powinny być zapisane na wywieszce (naklejce), która nie może zakrywać żadnych oznaczeń producenta.
- Na wywieszce (naklejce) należy umieścić:
  - słowo "SPRAWDZONE"
  - nazwę i adres dostawcy urządzenia (patrz definicje)
  - jednoznaczna identyfikacja osoby kompetentnej (konserwatora)
  - datę (miesiąc i rok) ważności przeglądu

6.3. System sygnalizacji pożaru i systemu oddymiającego

W celu zapewnienia bezawaryjnej pracy systemu sygnalizacji pożaru, czynności konserwacyjne należy przeprowadzać co 12 miesięcy lub częściej . Czynności konserwacyjne powinny przeprowadzać osoby kompetentne posiadające odpowiednią wiedzę i kwalifikacje.

Zakres czynności konserwacyjnych instalacji systemu sygnalizacji pożaru:

1. Sprawdzenie działania centrali, jej stanu technicznego i parametrów zgodnie z DTR;
2. Sprawdzenie zadziałania elementów sterowalnych (klapy, drzwi, sygnały monitorowania);
3. Sprawdzenie historii alarmów;
4. Sprawdzenie układu zasilania;
5. Sprawdzenie wszystkich części i urządzeń pod kątem ewentualnych zewnętrznych uszkodzeń mechanicznych;

7. OZNAKOWANIE ZNAKAMI BEZPIECZEŃSTWA I ZNAKAMI EWAKUACYJNYMI

W zależności od rodzaju obiektu, a co za tym idzie stopnia niebezpieczeństwa, liczby potencjalnych osób przebywających w danym obiekcie i innych warunków środowiskowych i czynników stwarzających zagrożenie, system oznakowania dróg ewakuacyjnych i ważnych miejsc w obiekcie powinien być dobrany indywidualnie.

Aby umożliwić użytkownikowi obiektu uzyskanie informacji niezbędnych do skutecznej ewakuacji, należy:

- umieścić w miejscach widocznych wykazy telefonów alarmowych oraz instrukcje postępowania na wypadek pożaru;
- oznakować znakami bezpieczeństwa zgodnie z Polskimi Normami PN-N-01256-1, PN-N-01256-2 oraz PN-N-01256-4 oraz PN-EN 7010: 2012
  - drogi, wyjścia i kierunków ewakuacji,
  - miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych,
  - lokalizację przeciwpożarowych wyłączników prądu oraz głównych zaworów gazu,
  - pomieszczenia, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo.

7.1. Znaki bezpieczeństwa

Znaki bezpieczeństwa umożliwiają użytkownikom obiektu lokalizację urządzeń sygnalizacji pożaru, sprzętu pożarniczego oraz wskazują obszary i materiały szczególnego zagrożenia pożarowego. Ponadto ukazują czynności zabronione, które powodują duże zagrożenie pożarowe w newralgicznych miejscach obiektu.

Urządzenia sygnalizacji pożarowej i sterowania ręcznego

Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Zastosowanie
	Uruchamianie ręczne	Stosowany do wskazania przycisku pożarowego lub ręcznego sterowania urządzeń gaśniczych (np. stałego urządzenia gaśniczego).
	Alarmowy sygnalizator akustyczny	Oznacza przycisk pożarowy uruchamiający alarm dźwiękowy odbierany bezpośrednio przez osoby znajdujące się w obszarze zagrożenia.
	Telefon do użycia w stanie zagrożenia	Znak wskazujący usytuowanie dostępnego telefonu przeznaczonego dla ostrzeżenia w przypadku zagrożenia pożarowego.

Sprzęt pożarniczy

Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Zastosowanie
	Zestaw sprzętu pożarniczego	Znak ten jest stosowany dla uniknięcia podawania zestawu indywidualnych znaków określających sprzęt pożarniczy.
	Gaśnica	Oznacza miejsce usytuowania gaśnicy
	Hydrant wewnętrzny	Znak ten jest stosowany na drzwiach szafki hydrantowej.
	Drabina pożarowa	Znak ten jest stosowany do oznaczenia drabiny trwale związanej z obiektem i przeznaczonej do działań ratowniczo-gaśniczych straży pożarnej.

Obszary i materiały szczególnego zagrożenia pożarowego

Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Zastosowanie
	Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały łatwo zapalne	Do wskazania obecności materiałów łatwo zapalnych.
	Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały utleniające	Do wskazania obecności materiałów utleniających
	Niebezpieczeństwo wybuchu – Materiały wybuchowe	Stosowany do wskazania możliwości występowania atmosfery wybuchowej, gazów palnych lub materiałów wybuchowych.
	Zakaz gaszenia wodą	Do stosowania we wszystkich przypadkach, kiedy użycie wody do gaszenia pożaru jest zabronione.
	Palenie tytoniu zabronione	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu może być przyczyną zagrożenia pożarowego.
	Zakaz używania otwartego ognia – Palenie tytoniu zabronione	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu lub otwarty ogień mogą być przyczyną zagrożenia pożarem lub wybuchem.

Znaki uzupełniające

Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Zastosowanie
	Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego	Do stosowania tylko łącznie ze znakami oznaczającymi rodzaj sprzętu pożarniczego, dla wskazania kierunku do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego.
	Nie zastawiać	Znak do stosowania w przypadkach, gdy ewentualna przeszkoda stanowiłaby szczególne niebezpieczeństwo (na drodze ewakuacyjnej, wyjściu ewakuacyjnym, przy dostępie do sprzętu pożarniczego itp.).

7.2. Znaki ewakuacyjne

Znaki ewakuacyjne powinny być rozmieszczone w taki sposób, że z każdego miejsca na drodze ewakuacyjnej, w którym może pojawić się wątpliwość co do kierunku ewakuacji, powinien być widoczny znak ewakuacyjny. Przy rozmieszczeniu znaków ewakuacyjnych należy zwrócić uwagę na ich usytuowanie w stosunku do źródeł światła. Należy dążyć do umieszczania znaków ewakuacyjnych możliwie blisko źródła światła w celu zapewnienia ich dostatecznej luminancji. Wymiary znaków ewakuacyjnych są uzależnione od odległości z jakiej znak ten powinien być dostrzegany przez ewakuujących się ludzi.

Znak ewakuacyjny	**Znaczenie (nazwa) znaku ewakuacyjnego**	**Znaczenie**
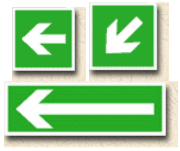	Kierunek drogi ewakuacyjnej	Znak wskazuje kierunek do wyjścia, które może być wykorzystane w przypadku zagrożenia. Strzałki krótkie – do stosowania z innymi znakami. Strzałka długa – do samodzielnego stosowania.
	Wyjście ewakuacyjne	Znak stosowany do oznakowania wyjść używanych w przypadku zagrożenia - stara norma
	Drzwi ewakuacyjne	Znak stosowany nad drzwiami skrzydłowymi, które są wyjściami ewakuacyjnymi (drzwi lewe lub prawe) – nowa norma
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej do wyjścia; może kierować w lewo lub w prawo.
	Pchać, aby otworzyć	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
	Ciągnąć, aby otworzyć	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
	Stłuc, aby uzyskać dostęp	Znak ten może być stosowany: a) w miejscu, gdzie jest niezbędne stłuczenie szyby dla uzyskania dostępu do klucza lub systemu otwarcia, b) gdy jest niezbędne rozbicie przegrody dla uzyskania wyjścia.

7.3. Znaki techniczne

Znak	Znaczenie (nazwa) znaku	Zastosowanie
	Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	W obiektach do oznaczenia wyłącznika odcinającego dopływ prądu do wszystkich obwodów z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.
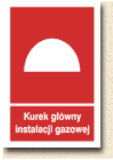	Kurek główny instalacji gazowej	W obiektach do oznaczenia miejsca zainstalowania kurka głównego instalacji gazowej.
	Przeciwpożarowy zbiornik wody	Do oznaczenia przeciwpożarowego zbiornika wodnego; na znaku dodatkowym możliwość umieszczenia cech charakterystycznych takich, jak: pojemność zbiornika, jego głębokość itp.
	Hydrant zewnętrzny	Do oznaczenia miejsca hydrantu zewnętrznego, wodnego, pianowego, podziemnego lub nadziemnego; wielkości charakterystyczne hydrantu należy umieszczać na znaku dodatkowym.
	Drzwi przeciwpożarowe	Do oznaczenia drzwi znajdujących się w ścianach oddzielenia przeciwpożarowego.
	Miejsce uruchamiania urządzenia gaśniczego	Do oznaczenia miejsc uruchamiania urządzenia gaśniczego w obiektach o dużym zagrożeniu pożarowym.
	Klucz do wyjścia ewakuacyjnego	Do oznaczania lokalizacji klucza przy drzwiach ewakuacyjnych zamykanych na klucz; znak dodatkowy należy uzupełnić konkretną lokalizacją klucza.
	Miejsce zbiórki do ewakuacji	Do oznaczenia miejsca zgrupowania ludzi podczas ewakuacji.

8. ORGANIZACJA I WARUNKI EWAKUACJI

Z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w obiekcie, powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, zapewniające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także powinny być zastosowane techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegające na:

- zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych;
- zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść ewakuacyjnych (przejście od najdalszego miejsca w pomieszczeniu, w którym może przebywać człowiek do wyjścia ewakuacyjnego z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną lub innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku) oraz dojść ewakuacyjnych (długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia
  do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku);
- zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzieleń dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń;

W tym celu należy dostosować warunki wewnątrz obiektów do wymagań, jakie określają przepisy. Bardzo istotne w przypadku obiektu kategorii zagrożenia ludzi jest zachowanie zasad bezpiecznej ewakuacji w odniesieniu do stanu i wymiarów dróg ewakuacyjnych.

Zabrania się zastawiania przejść, dojść oraz wyjść ewakuacyjnych meblami i innymi elementami utrudniającymi ewakuację. Na ciągach drogi ewakuacyjnej nie wolno stosować elementów palnych wykończenia wnętrz. Wszelkie palne elementy należy usunąć, bądź dokonać impregnacji, aby elementy stały się niepalne.

8.1. Osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji

W przypadku zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji osób i mienia z obiektu decyzję wydaje **osoba najstarsza funkcją** lub osoba przez nią upoważniona, odpowiedzialna za bezpieczeństwo osób i mienia, znajdująca się aktualnie w budynku. Decyzja ta musi zawierać informacje o zakresie ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu.

W momencie przybycia na teren obiektu jednostek ochrony przeciwpożarowej, za przebieg ewakuacji odpowiedzialny jest **właściwy funkcyjnie strażak** - dowódca akcji ratowniczo-gaśniczej. Użytkownicy obiektu zobowiązani są stosować się do poleceń funkcjonariuszy Straży Pożarnej oraz współpracować i dzielić się wiedzą dotyczącą znajomości obiektu w celu ułatwienia działań ewakuacyjnych.

8.2. Zasady ewakuacji ludzi i mienia

W przypadku zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji **należy niezwłocznie powiadomić wszystkie osoby przebywające w budynku o powstałym zagrożeniu**, jego charakterze oraz konieczności ewakuacji oraz jak najszybciej poinformować właściwe służby ratownicze o zdarzeniu.

Po ogłoszeniu alarmu, najemcy, pracownicy oraz petenci kierują się na korytarz i do wyjścia z budynku. W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub, które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz z pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacyjnych może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Należy dążyć też do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej (z różnych względów) zdolności poruszania się. Natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach. W stosunku do osób będących w szoku można zastosować przymus fizyczny.

Kierujący akcją wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji poszczególnych grup ewakuowanych. Ponadto ustala ewentualną potrzebę **ewakuacji mienia**, określając sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia. Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ratowania ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych przedmiotów, urządzeń i dokumentacji.

W przypadku **odcięcia dróg wyjścia dla ewakuowanych**, znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać ludzi w miejscu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę istniejących warunków ewakuować na zewnątrz, przy pomocy sprzętu ratowniczego, przybyłych jednostek straży pożarnych lub innych jednostek ratowniczych.

Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji nachylonej starając się trzymać głowę jak najniżej ze względu na to, że w dolnych partiach pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych panować będzie mniejsze zadymienie. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać tkaniną zmoczoną w wodzie – sposób ten ułatwia oddychanie.

Podczas ruchu przez silnie zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian by nie stracić orientacji, co do kierunku ruchu.

Ewakuację wszelkiego mienia należy prowadzić w miarę istniejących możliwości, mając na uwadze przede wszystkim bezpieczeństwo ludzi. Ewakuowane przedmioty należy wynosić i ustawiać tak, aby nie ulegały one zniszczeniu a jednocześnie nie tarasowały przejść, dróg ewakuacyjnych i przejazdów; miejsce ich składowania musi być zabezpieczone zarówno przed ogniem, zalaniem wodą jak i przed kradzieżą. Do ewakuacji dokumentów należy przygotować specjalne, niepalne worki. Z ewakuacji przedmiotów bardzo ciężkich i wielkich trzeba raczej zrezygnować, gdyż szanse powodzenia takiej akcji są przeważnie znikome, mogą natomiast zdarzyć się wypadki z ludźmi.

Po zakończeniu ewakuacji należy w miarę możliwości **dokładnie sprawdzić,** czy wszyscy pracownicy oraz petenci opuścili budynek. W razie podejrzenia, że w opuszczonym budynku pozostali ludzie, należy natychmiast poinformować dowódcę jednostki ratowniczo-gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej.

Obowiązki osób przebywających w obiekcie na wypadek ogłoszenia alarmu ewakuacyjnego:

- Przerwać natychmiast pracę i wykonywane czynności
- Wyprowadzić interesantów i pracowników na korytarz i skierować ich do klatki schodowej, a następnie do wyjścia z budynku (Wyjście Ewakuacyjne);
- W czasie trwania ewakuacji zachować ciszę i spokój;
- Należy iść szybko, ale nie wyprzedzać innych, aby nie powodować zamieszania;
- Nie wolno zatrzymywać się, ani poruszać w kierunku przeciwnym do kierunku ewakuacji.

Obowiązki pracowników w zakresie ewakuacji.

Pracownicy mają obowiązek posiadać dokładne i aktualne dane i informacje na temat:

- rozkładu pomieszczeń w budynkach, dróg i kierunków ewakuacji oraz możliwości wyjścia z obiektu;
- miejsc przebywania osób postronnych w pomieszczeniach budynku;
- sposobu zachowania się ludzi w przypadku sytuacji zagrożenia pożarem;
- usytuowania telefonów i sposobu alarmowania na wypadek zagrożenia;
- rozmieszczenia i obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego.

UWAGA :

Za miejsce zbiórki do ewakuacji, wyznacza się plac przed budynkiem

8.3. Praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. (Dz. U. z 2010 r. nr 109, poz. 719) :

Właściciel lub zarządca obiekty przeznaczonego dla ponad 50 osób będących jego stałymi użytkownikami, niezakwalifikowanego do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV, powinien co najmniej raz na dwa lata przeprowadzić praktyczne sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji z całego obiektu.

W obecnych warunkach użytkowania obiektu praktyczne sprawdzanie organizacji i warunków ewakuacji należy przeprowadzać nie rzadziej niż raz na 2 lata.,

9. POSTĘPOWANIE NA WYPADEK POŻARU

9.1. Zasady alarmowania

Każdy, kto zauważył pożar lub uzyskał informacje o pożarze obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:

- Osoby znajdujące się na terenie obiektu;
- Państwową Straż Pożarną
- Zarządzającego obiektem lub jego zastępcę

Po uzyskaniu telefonicznego połączenia z Państwową Strażą Pożarną należy wyraźnie podać:

- Gdzie się pali - dokładny adres obiektu, w którym miejscu;
- Co się pali (np. rozdzielnia prądu);
- Czy istnieje zagrożenie życia ludzi;
- Numer telefonu, z którego zgłasza się pożar i swoje nazwisko.
- W razie potrzeby zaalarmować inne służby ratownicze (policja, pogotowie, itp.)

SPIS TELEFONÓW ALARMOWYCH

STRAŻ POŻARNA	**TEL. 998 LUB 112**
POLICJA	**TEL. 997 LUB 112**
POGOTOWIE RATUNKOWE	**TEL. 999 LUB 112**
ZAKŁAD ENERGETYCZNY	**TEL. 991**
POGOTOWIE GAZOWE	**TEL. 992**
ZARZĄDCA OBIEKTU	**TEL. ……..**

9.2. Zasady prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej

- Równocześnie z alarmowaniem Państwowej Straży Pożarnej należy przystąpić do ewakuacji osób z zagrożonego budynku oraz do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym
- Należy odciąć dopływ prądu do budynku przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu i/lub głównym wyłącznikiem prądu (znajduje się na parterze)
- Do czasu przybycia Straży Pożarnej kierownictwo akcją obejmuje osoba pełniąca funkcje kierowniczą lub osoba wyznaczona, lub najbardziej opanowana

Obowiązki kierującego działaniami:

- Ustalić, czy została wezwana straż pożarna i inne potrzebne służby;
- Kierować pracownikami, którzy przystąpili do likwidacji źródła ognia lub ograniczania jego rozprzestrzeniania się;
- Pełnić stały nadzór nad przebiegiem ewakuacji ludzi i mienia;
- Wyznaczyć przewodnika – pilota, który będzie oczekiwał na przybycie straży pożarnej i wskaże miejsce pożaru, miejsce przebywania osób zagrożonych – uwięzionych oraz udzieli innych niezbędnych dla dowódcy Straży Pożarnej informacji i przekaże dowodzenie akcją ratowniczą;
- Współpraca z dowódcą Straży Pożarnej w czasie akcji;
- Podporządkowanie się poleceniom dowódcy Straży Pożarnej.

Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo - gaśniczej powinna pamiętać, że:

- W pierwszej kolejności należy przeprowadzić ratowanie zagrożonego życia ludzkiego;
- Należy wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem;
- Usunąć z zasięgu ognia wszystkie przedmioty palne;
- Nie otwierać bez potrzeby drzwi i okien do pomieszczeń, w których powstał pożar;
- Ostatnia osoba opuszczająca pokój powinna zamknąć drzwi i klucz pozostawić w zamku;
- Przestrzegać w czasie gaszenia zasad bezpieczeństwa. Otwierając drzwi do pomieszczeń w których powstał pożar należy zachować szczególną ostrożność. Wskazane jest schowanie się za ścianę od strony klamki w drzwiach lub otwieranie zza drzwi, szybkie i prawidłowe wprowadzenie środków gaśniczych umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

Po przybyciu jednostek Straży Pożarnej, kierownictwo akcją obejmuje dowódca przybyłych jednostek.

Kierujący działaniem ratowniczym (właściwy funkcją funkcjonariusz Straży Pożarnej) ma prawo:

- zarządzić ewakuację ludzi i mienia;
- wstrzymać ruch drogowy oraz wprowadzić zakaz przebywania osób postronnych w rejonie działania ratowniczego;
- żądać niezbędnej pomocy od instytucji, podmiotów gospodarczych i osób fizycznych.

Zabrania się podejmowania na własną rękę i bez wiedzy kierującego akcją ratunkową żadnych czynności.

9.3. Zabezpieczenie pogorzeliska

Aby zminimalizować ryzyko wtórnego pożaru, należy z pełną uwagą zabezpieczyć pogorzelisko, kierując się zasadami bezpieczeństwa oraz wskazówkami wydanymi przez dowódcę akcji gaśniczej. Przystąpienie do porządkowania pogorzeliska możliwe jest dopiero po uzyskaniu zgody przez komisję powołaną do ustalenia okoliczności pożaru

9.4 Postępowanie w przypadku innego miejscowego zagrożenia

W przypadku powstania innego miejscowego zagrożenia należy w pierwszej fazie bezpośrednio po otrzymaniu zgłoszenia:

- ustalić źródło występowania zagrożenia i sprawdzić:
  - co się stało,
  - jaki czynnik spowodował zagrożenie,
  - czy zagrożenie jest realne,
  - czy należy podjąć dalsze działania,
- określić skalę zagrożenia:
  - czy dana substancja, środek, materiał stwarza zagrożenie na małą, czy dużą skalę,
  - jakiego rodzaju jest to środek,
- zdecydować, czy należy przeprowadzić ewakuację:

- ustalić, jakie działanie na organizm ludzki ma dana substancja, materiał czy środek,
- ustalić, jakie realne zagrożenie spowoduje i jaki będzie zasięg jego działania,
- określić czy do likwidacji będą potrzebne służby ratownicze.

W przypadku jakichkolwiek wątpliwości należy skontaktować się ze służbami ratunkowymi w celu uzyskania informacji lub pomocy oraz postępować zgodnie z wydanymi poleceniami dyspozytora.

10. ZADANIA I OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Zgodnie z Ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystające z obiektu lub terenu są obowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innymi miejscowym zagrożeniem. W związku z tym właściciel, użytkownik lub zarządca obiektu jest obowiązany pilnować przestrzegania w czasie eksploatacji obiektu wszelkich przepisów i zasad stawiających wymagania przeciwpożarowe, jako że ponosi odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych. Aby warunek ten był realizowany niezbędne jest określenie dla wszystkich osób, związanych z budynkiem obowiązkami pracowniczymi zakresu odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego obiektu.

Stanowiska kierownicze

Właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Pozostali pracownicy

Należy zaznaczyć, że zakres obowiązków służbowych poszczególnych pracowników, poza określeniem charakteru pracy, zawiera także obowiązek dbałości o bezpieczeństwo (w tym również przeciwpożarowe) obiektu na zajmowanym stanowisku pracy.

Wszyscy pracownicy bez względu na zajmowane stanowisko ponoszą odpowiedzialność za wykonanie następujących zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej:

- znajomość zagrożenia pożarowego na zajmowanym stanowisku pracy oraz przeciwdziałania możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożaru,
- znajomość zasad postępowania w przypadku powstania pożaru, orientacja w rozmieszczeniu sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych, a także umiejętność obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego,
- znajomość warunków przeprowadzania bezpiecznej ewakuacji osób i mienia, udział w akcji ratowniczo-gaśniczej przez podporządkowanie się poleceniom kierującego akcją,
- udział w szkoleniach i ćwiczeniach przeciwpożarowych,
- niezwłoczne zgłaszanie usterek mogących spowodować pożar osobom kompetentnym do ich usuwania, przestrzeganie obowiązujących przepisów i instrukcji bezpieczeństwa pożarowego w obszarze zajmowanego stanowiska.

11. SZKOLENIA PRZECIWPOŻAROWE PRACOWNIKÓW

Cel i zakres szkoleń

Celem szkoleń przeciwpożarowych jest zapoznanie pracowników z:

- zagrożeniem pożarowym występującym na terenie obiektu,
- przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej budynków,
- zasadami obsługi sprzętu i urządzeń ppoż.,
- warunkami prowadzenia ewakuacji osób i mienia z budynku.

Do udziału w szkoleniu przeciwpożarowym zobowiązani są wszyscy pracownicy.

11.1. Rodzaj szkoleń przeciwpożarowych

Szkolenie przeciwpożarowe jest częścią szkolenia wstępnego i okresowego BHP. Po odbyciu takiego przeszkolenia, zaświadczenie włącza się do akt osobowych pracownika.

Przeszkolenie wstępne pracowników nowo przyjmowanych do pracy polega na zapoznaniu ich z postanowieniami niniejszej Instrukcji oraz przekazaniu zakresu obowiązków.

Dopuszczenie pracownika do wykonywania czynności służbowych przed zapoznaniem go z postanowieniami instrukcji bezpieczeństwa pożarowego - jest niedozwolone.

Program szkolenia wstępnego winien zawierać następujące informacje:

- zapoznanie pracowników z postanowieniami instrukcji bezpieczeństwa pożarowego;
- zapoznanie pracowników pionu technicznego z zasadami zabezpieczania prac niebezpiecznych pożarowo.

Pracownicy nowoprzyjęci winni być zapoznani z treścią instrukcji oraz warunkami i przepisami ppoż. obowiązującymi w budynku od momentu rozpoczęcia pracy. Szkolenie powinno być połączone ze szkoleniem wstępnym BHP oraz instruktażem stanowiskowym.

Pozostali pracownicy powinni przejść szkolenie dotyczące ochrony przeciwpożarowej w ramach szkolenia okresowego BHP, a także po każdorazowej aktualizacji instrukcji bezpieczeństwa pożarowego wnoszącej istotne zmiany.

Szkolenie okresowe obejmuje cykl wykładów o następującej tematyce:

- zagrożenie pożarowe w budynku i potencjalne przyczyny powstawania pożarów;
- zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom;
- zadania i obowiązki pracowników na wypadek powstania pożaru;
- podręczny sprzęt gaśniczy, urządzenia przeciwpożarowe, ich przeznaczenie, sposób rozmieszczenia oraz zasady użycia.

Wszyscy pracownicy, bez względu na zajmowane stanowisko i pełnioną funkcję, ponoszą odpowiedzialność za wykonywanie następujących zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej:

- znajomość obowiązujących przepisów i wymagań ochrony przeciwpożarowej związanych z wykonywanymi pracami;
- znajomość zasad postępowania w wypadku pożaru lub innego zagrożenia;
- orientację w rozmieszczeniu podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych (wyłączników prądu, gazu), a także umiejętność obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego;
- znajomość zasad i warunków bezpiecznej ewakuacji osób i mienia;
- niezwłoczne zgłaszanie przełożonym zauważonych nieprawidłowości w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- obowiązek dbałości o bezpieczeństwo przeciwpożarowe na zajmowanym stanowisku pracy.

11.2. Zasady organizowania i prowadzenia szkoleń

- szkolenie wstępne i okresowe prowadzą /organizują/ kadry, angażując w charakterze wykładowców osoby posiadające wymagane kwalifikacje,
- szkolenie instruktażowe na stanowisku pracy prowadzą kierownicy komórek organizacyjnych, na terenie działania których pracownicy są zatrudnieni,
- szkoleniu wstępnemu i instruktażowemu podlegają pracownicy przyjmowani do pracy, przed przystąpieniem do wykonywania czynności zawodowych,
- dopuszczenie pracownika do wykonywania czynności zawodowych przed odbyciem w/w szkoleń jest niedozwolone,
- szkolenie informacyjne należy prowadzić w miarę potrzeb bieżących,
- kierownicy zewnętrznych jednostek organizacyjnych, będących użytkownikami (najemcami) części budynku zapewniają szkolenie przeciwpożarowe własnych pracowników.

Dokumentacja szkoleń.

- dokumentację szkolenia informacyjnego stanowi notatka osoby prowadzącej szkolenie, zawierająca datę, miejsce, wykaz uczestników i program szkolenia.
- dokumentację przechowują kadry.

11. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1. Oświadczenie zapoznania się z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego, przepisami i zasadami z zakresu ochrony przeciwpożarowej obowiązującymi w obiekcie

Załącznik nr 2. Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo.

Załącznik nr 3. Zezwolenie na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo.

Załącznik nr 4. Plan usytuowania budynku.

Załącznik nr 5. Plany ewakuacji i rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego.

Załącznik nr 1

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że zapoznałem/zapoznałam się z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego oraz obowiązkami i zadaniami w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych obowiązujących w budynku Gminy Lidzbark Warmiński, ul. Krasickiego 1

Tym samym przyjmuje do wiadomości ustalenia tej że Instrukcji i zobowiązuję się do ścisłego przestrzegania przepisów i zasad w niej ujętych.

L.P.	Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Podpis

Załącznik nr 2

PROTOKÓŁ
zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych

1. Określenie rodzaju wykonywanej pracy niebezpiecznej pod względem pożarowym:
.....
.....
.....
.....
.....

2. Nazwa i określenie budynku (pomieszczenia, strefy pożarowej) lub innego miejsca, w którym przewiduje się wykonanie prac niebezpiecznych pożarowo:
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Kategoria zagrożenia wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w budynku lub pomieszczeniu:
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występująca w danym budynku, pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac niebezpiecznych pożarowo:
.....
.....
.....
.....
.....

5. Sposób zabezpieczenia pożarowego budynku, pomieszczenia, stanowiska, urządzenia, itp. na okres wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo:
.....
.....
.....
.....

6. Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu pożarniczego niezbędnego do zabezpieczenia toku prac niebezpiecznych pożarowo:
.....
.....
.....
.....
.....

7. Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w przypadku zaistnienia pożaru:
.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. Osoba(y) odpowiedzialna(e) za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac niebezpiecznych pożarowo:
.....
.....
.....
.....

9. Osoba(y) odpowiedzialna(e) za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo:
.....
.....
.....
.....
.....

10. Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac niebezpiecznych pożarowo po ich zakończeniu:
.....
.....
.....
.....

Podpisy członków komisji :
.....
.....
.....
.....
(imię, nazwisko i rodzaj zajmowanego stanowiska)

Załącznik nr 3

ZEZWOLENIE NR .....

NA PRZEPROWADZENIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

1. Miejsce pracy (kondygnacja, pomieszczenie, instalacja)
.....
.....
2. Rodzaj pracy
.....
.....
3. Czas pracy

dnia ..... od godz. ..... do godz. .....

4. Zagrożenie pożarowe /wybuchowe/ w innym miejscu pracy
.....
.....
.....
5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru /wybuchu/:
.....
.....
.....
.....
6. Środki zabezpieczenia:
- przeciwpożarowego

.....
.....
.....
- bhp

.....
.....
.....
.....
- inne

.....
.....
.....
7. Sposób wykonania pracy
.....
.....

.....
.....

8. Odpowiedzialni za:
a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac niebezpiecznych pożarowo:

Nazwisko i imię ..... Wykonano - Podpis .....

b) wyłączenie w rejonie prac prądu elektrycznego:

Nazwisko i imię ..... Wykonano - Podpis .....

c) stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż:

Nazwisko i imię ..... Wykonano. Podpis .....

Uwaga ! niepotrzebne skreślić

9. Zezwalam na rozpoczęcie prac:
w dniu(ach) ..... od godz. ..... do godz. .....
(zezwolenie jest ważne tylko po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt. 8)

…..... .....
Wnioskujący Przewodniczący Komisji

10. Prace zakończono w dniu ..... o godz. .....

Wykonawca : .....

11. Stanowisko pracy i jego otoczenie zostało sprawdzone i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót : Skontrolował:
....
....
podpis podpis

Uwaga:
Odbierający przekazuje zezwolenie Przewodniczącemu Komisji celem włączenia do akt.

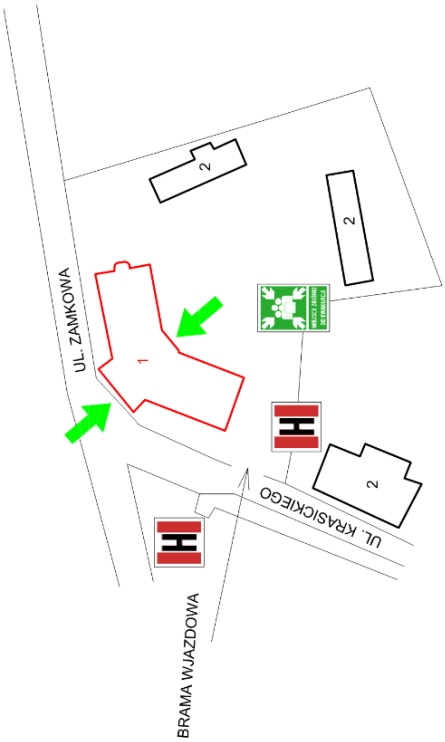

1 BUDYNEK GMINY LIDZBARK WARMIŃSKI
- Kategoria: ZL III
- Powierzchnia: 1694,85 m²
- Wysokość: 11,00 m
- Kubatura ogólem : 6989 m³
- Przewidywana ilość osób: 72
- Ilość kondygnacji: 4 (1 podziemna i 3 nadziemne)

2 BUDYNEK SĄSIADUJĄCY

HYDRANT ZEWNĘTRZNY

MIEJSCE ZBIÓRKI DO EWAKUACJI

BUDYNEK OBJĘTY OPRACOWANIEM IBP

WEJŚCIE DO BUDYNKU

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	OBIEKT: BUDYNEK URZĘDU GMINY LIDZBARK WARMIŃSKI
PLAN SYTUACYJNY	
SKALA W METRACH 25 m	PAŹDZIERNIK 2016 R
	OPRACOWAŁ: inż. PIOTR HIR

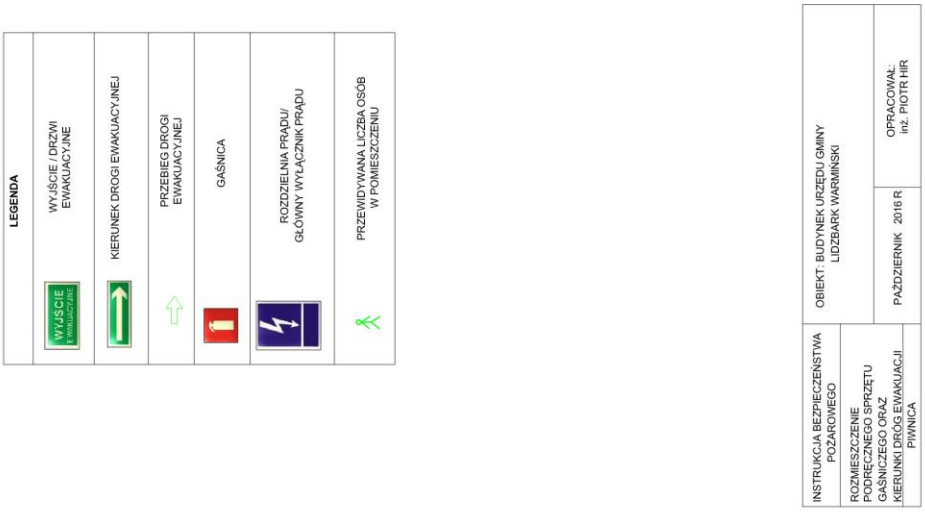
LEGENDA
WYJŚCIE / DRZWI EWAKUACYJNE
WYJŚCIE EWAKUACYJNE
KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ
PRZEBIEG DROGI EWAKUACYJNEJ
GAŚNICA
ROZDZIELNIA PRĄDU/ GŁÓWNY WYŁĄCZNIK PRĄDU
PRZEWIDYWANA LICZBA OSÓB W POMIESZCZENIU
INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
ROZMIESZCZENIE PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO ORAZ KIERUNKI DRÓG EWAKUACJI
PIWNICA
OBIEKT: BUDYNEK URZĘDU GMINY LIDZBARK WARMIŃSKI
PAŹDZIERNIK 2016 R
OPRACOWAŁ: inż. PIOTR HIR

MAGAZYN
POM. SOCJALNE
ARCHIWUM
MAGAZYN
ARCHIWUM
MAGAZYN
MAGAZYN
MAGAZYN
MAGAZYN
KOTŁOWNIA
MAGAZYN
ARCHIWUM

LEGENDA
WYJŚCIE / DRZWI EWAKUACYJNE
WYJŚCIE
KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ
PRZEBIEG DROGI EWAKUACYJNEJ
GAŚNICA
ROZDZIELNIA PRĄDU/ GŁÓWNY WYŁĄCZNIK PRĄDU
PRZEWIDYWANA LICZBA OSÓB W POMIESZCZENIU
INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
ROZMIESZCZENIE PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO ORAZ KIERUNKI DRÓG EWAKUACJI PARTER
OBIEKT: BUDYNEK URZĘDU GMINY LIDZBARK WARMIŃSKI
PAŹDZIERNIK 2016 R
OPRACOWAŁ: inż. PIOTR HIR
NOTARIUSZ
OŚWIATA
MAGAZYN
USŁUGI GEODEZYJNE
POLSKI ZWIĄZEK NIEWIDOMYCH
POM. BIUROWE
KLUB PRACY
CENTRUM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ
POM. BIUROWE
POM. BIUROWE
POM. BIUROWE
WYJŚCIE
REF. GOSP. NIERUCHOMOŚCIAMI I OCHRONY ŚRODOWISKA
REF. DROGOWNICTWA
USŁUGI GEODEZYJNE
WC
GOPS
REF. GOSP. NIERUCHOMOŚCIAMI I ŚRODOWISKIEM
REF. GOSP. KOMUNALNEJ I ŚRODOWISKA
REF. GOSP. KOMUNALNEJ I ŚRODOWISKA
WYJŚCIE

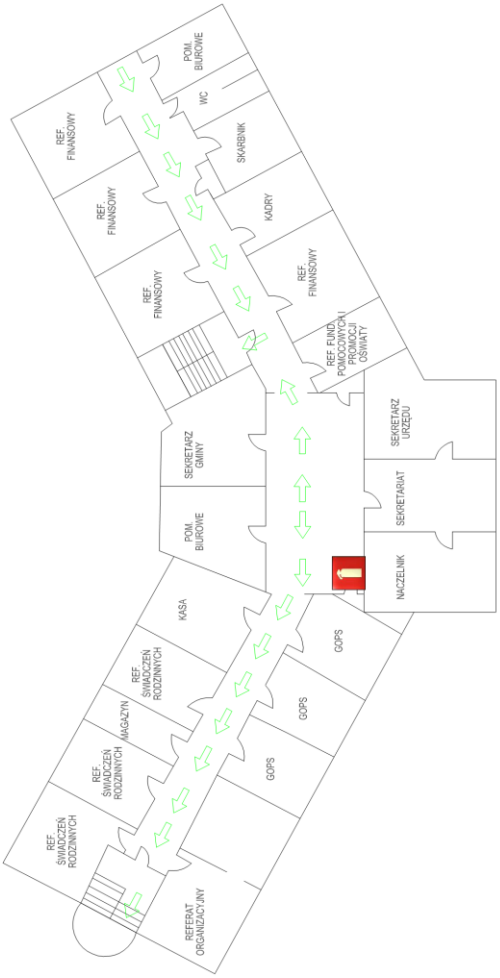

LEGENDA

WYJŚCIE / DRZWI EWAKUACYJNE	WYJŚCIE EWAKUACYJNE
KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ	
PRZEBIEG DROGI EWAKUACYJNEJ	
GAŚNICA	
ROZDZIELNIA PRĄDU/ GŁÓWNY WYŁĄCZNIK PRĄDU	
PRZEWIDYWANA LICZBA OSÓB W POMIESZCZENIU	

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	OBIEKT: BUDYNEK URZĘDU GMINY LIDZBARK WARMIŃSKI	
ROZMIESZCZENIE PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO ORAZ KIERUNKI DRÓG EWAKUACJI I PIĘTRO	PAŹDZIERNIK 2016 R	OPRACOWAŁ: inż. PIOTR HIR

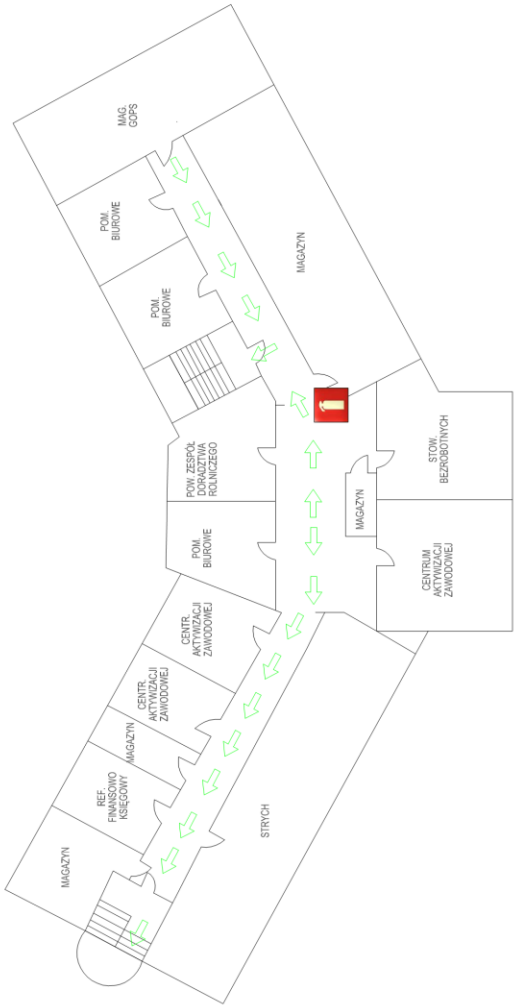

LEGENDA

WYJŚCIE / DRZWI EWAKUACYJNE	WYJŚCIE EWAKUACYJNE
KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ	
PRZEBIEG DROGI EWAKUACYJNEJ	
GAŚNICA	
ROZDZIELNIA PRĄDU/ GŁÓWNY WYŁĄCZNIK PRĄDU	
PRZEWIDYWANA LICZBA OSÓB W POMIESZCZENIU	

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	OBIEKT: BUDYNEK URZĘDU GMINY LIDZBARK WARMIŃSKI	
ROZMIESZCZENIE PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO ORAZ KIERUNKI DRÓG EWAKUACJI II PIĘTRO	PAŹDZIERNIK 2016 R	OPRACOWAŁ: inż. PIOTR HIR

Aktualizacja
Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

L.p	Data aktualizacji	Zakres aktualizacji	Podpis osoby dokonującej aktualizacji	Uwagi